

sikkert har tilfattet, at vi skulle staa, nemlig saadan, at vi havde Raadighed over vor egen Kasse, saa vilde jeg nok sige, saa maatte vi gaa en anden Vej; men saadan staa vi ikke. Vi staa her i Landet i en saadan Stilling, at vi ere uden Raadighed over Kassen, og at et selvraadigt Ministerium selv har taget den i sin Haand, vi staa samtidig saaledes her i Landet, at Medlemmer af Folketinget indbringe et Forslag om en Skat paa mindst 10 Kr. pr. Td., medens Ministeriet i Landstinget har indbragt en Skat paa 10 Kr. — denne Forskel er jo ikke stor. — Og hvad skal denne Skat anvendes til? Det er Mening at anvende den til billigt Sukker, og det er Mening, har jeg hørt under Behandlingen, at hvad der skal blive tilovers, naar man har faaet det billige Sukker, skal lægges hen til en Fond til en Alderdomsforsørgelse, som dette Ministerium altsaa skal bestyre og se vokse under dets Haand. Alderdomsforsørgelsen skal Ministeriet vel altsaa foreslaa; men den Alderdomsforsørgelse, dette Ministerium foreslaar, kende vi fra 1883—84. Det er en saadan Alderdomsforsørgelse, som bliver til Gavn for dem, som have det saadan, at en Livrente paa 300 Kr. aarlig maa siges for dem at være af en væsentlig Betydning. Det er en saadan Alderdomsforsørgelse, som kommer til at gavne dem, som have saa mange Penge paa Lommen, at de kunne indbetale den halve Præmie og saaledes sikre sig en Sum i deres Alderdom. Naar Tilstanden er saadan her, at Skatten ligger paa Tingets Bord — som en af de ærede Forslagsstillere, nemlig Ordføreren (Hørup), meget rigtig sagde — og den skal anvendes til at faae billigt Sukker og muligvis faae en saadan Fond henlagt til Bestyrelse af Ministeriet, saa siger jeg, at det er forsvarligt, at vi benytte Lejligheden og give Tilbud til ærede Medlemmer, om de ikke ville være med til at foreslaa en anden Anvendelse af disse Penge, om de ikke ville være med til at byde Smaafolk dem. Er der nogen Mening i den Tale om, at man skal gøre noget for Smaamanden, kommer denne Tale fra et varmt Hjerte, mener jeg, at der her er en Lejlighed. Dermed er ogsaa det om „en Lejlighedslov“ besvaret. Jeg mener nemlig, at det er et meget godt Navn til en saadan Lov og det skal ikke affrække mig, at det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds vilde fremholde det paa det rette Sted og vise frem i Belysning, hvad det var, som det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg) og det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Hørup) forstod ved en Lejlighedslov. Kritiken af Forslaget

har altsaa ikke været saa overvældende, som jeg havde tænkt mig, at den skulde blive, efter hvad der er talt eller skrevet forud. Jeg maa sige, at jeg synes, at det endog saa er meget naadigt sluppet, naar man skal have en saa overvældende Kritik (Afbrydelse). Ja, det vil jeg sige, da jeg ser, at der er ærede Medlemmer, der forundre sig over denne Udtalelse, at jeg synes, det er meget naadigt sluppet, thi naar et Forslag skal fremkomme ved privat Initiative og det et Forslag af en saadan Betydning som dette, saa er det meget vanskeligt, at kunne faa saadan et Forslag fremlagt og saa Arbejdet gjort, uden at der vil blive gjort væsentlige Indvendinger derimod. Det kan man ikke forlange, at nogen skal gøre. Derfor havde jeg i mit stille Sind tænkt, at der nok maatte blive anderledes væsentlige Anker at komme med mod dette Forslag end dem, vi hidtil have hørt. Både fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds og det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds' Side har man beklaget sig over, at man her med dette Forslag kom til at opgave en fremtidig Toldreform. Ja, naar man kom ude fra Landet og aldeles ingen Ting havde hørt af, hvad der foregaar i disse Dage herinde, maatte man undre sig over, at saadanne Beklagelser kunne komme frem fra to saa forskellige Sider men nu kommer den fra disse forskellige Sider, og det er vel begrundet i, at Lejligheden skal benyttes, og at alle de Indvendinger, der kunne tages frem, skulle bruges. Thi det kan dog vel ikke være Mening, at man ved at vedtage en Lov som denne skal være forhindret i at behandle Toldloven eller være forhindret i at behandle den i samme Retning, som Demokratiet hidtil har forlangt, naar man hidtil har villet være ind paa, at man skal mere og mere komme bort fra de indirekte Skatter til de direkte, mere og mere, ligesom i Kommunerne, skal komme ind paa en Formue- og Indkomstskat, saa kan det samme jo ske endnu, ogsaa ved Forhandling om en Toldreform; der er jo intet foregribet ved, hvad her er sket i saa Henseende. Med Hensyn til, om det kan give Skatten Bind i Sejlene, skal jeg ikke komme ind paa det. Jeg tror, at Skatten har saa megen Bind i Sejlene, som den kan faa, jeg tror endog saa, den gaar med Damp, om jeg saa maa sige, saa jeg tror ikke, at dette Forslag om Alderdomsforsørgelse for ubemidlede har givet det Bind i Sejlene. Jeg tror paa den anden Side heller ikke, at man har opfattet Forslaget som et Forslag, der har givet Skatten Bind i Sejlene; i alt Fald